

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410264 Östra Kvallåkra

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Åke Widgren

**Bevarandeplan för Natura 2000-området
SE0410264 Östra Kvallåkra**

Kommun: Karlshamn

Områdets totala areal: 38,7 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2017-05-24

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2017-05-31

Markägarförhållanden:

Staten (Naturvårdsverket).

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2004-12-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

9080 - Lövsumpskog

9190 - Näringsfattig ekskog

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Östra Kvallåkra bidrar till uppfyllandet av miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Områdets prioriterade bevarandevärde är den näringsfattiga ekskogen. Området innehåller tillsammans med de angränsande Natura 2000-områdena Kvallåkra (SE0410080) och Persgårde (SE0410079) en av de största koncentrationerna av skyddsvärda ädellövskogar i länets skogsbygd. En nyckelbiotop har avgränsats mitt i området.

Beskrivning av området

Östra Kvallåkra består till större delen av ädellövskog, lövblandskog och sumpskog. Gran förekommer som inslag i sumpskogen och vid gränsen till Persgårde naturreservat i öster. I nordvästra delen, i anslutning till ett mindre berg, finns ett stort inslag av tall. Ädellövskogen

domineras av ek, bok och avenbok med fläckvis stort inslag av asp. Bland övriga trädslag märks främst lönn, lind, alm, glasbjörk och vårtbjörk. Död ved och hålträd är rikligt förekommande.

Vad kan påverka negativt

- Skogsbruksåtgärder i anslutning till området som leder till ökad fragmentering av biotoper, vilket försvårar arters spridning och kan ge ändrat mikroklimat.
- Markberedning, täktverksamhet, dikning och andra åtgärder i anslutning till området, som riskerar att förändra hydrologin.
- Inväxande gran i ädellövskogen.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området

Området är avsatt som naturreservat sedan 2004, med en skötselplan från samma år, och skyddas enligt 7 kap 4-6 och 30 §§ miljöbalken. I reservatsföreskrifterna regleras naturvårdsförvaltningen, allmänhetens rättigheter och skyldigheter samt markägarens och nyttjanderättshavarens förfoganderätt över området och vad denne behöver tåla för intrång. Reservatet förvaltas av Länsstyrelsen Blekinge.

Behov av skötselåtgärder

Inväxande gran i ekskogen bör röjas bort.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**9080 - Lövsumpskog**

Areal: 0,6 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Inom området finns två mindre lövsumpskogar, en i norr och en i söder. Den norra sumpskogen består av björk samt al på socklar samt inslag av ek. Skogen är enskiktad och innehåller måttligt med död ved. Riktigt gamla eller grova träd saknas. Marken är delvis påverkad av översilande grundvatten, och innehåller även öppna vattenspeglar. Västlig hakmossa förekommer i området.

Bevarandemål

Naturtypens areal ska vara minst 0,6 hektar. Naturliga hydrologiska processer i mark och i vattenmiljön ska påverka skogens dynamik och struktur. Lövträd ska utgöra ett dominerande inslag och det ska finnas liggande död ved och stubbar samt enstaka stående döda eller döende träd. I området ska även finnas träd med socklar och enstaka träd med hackspettsbohål. Förutsättningarna för typiska arter på socklar, trädbaser och död ved ska vara goda.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet är ordinärt men stigande. Skogens ålder och mängden död ved behöver öka. Naturskogsqualitéerna kommer att förbättras ytterligare med ökande ålder.

9190 - Näringsfattig ekskog

Areal: 34,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Nästan hela området utgörs av näringsfattig ekskog (76-125 år gammal), med inslag av av vårtbjörk, avenbok och bitvis rikligt med asp. Enstaka tall och hassel förekommer, liksom inväxande gran. Vidkroniga träd finns, men få grova och gamla. Död ved är vanlig i området, bland annat i form av grövre torrakor, högstubbar och lågor av främst björk, asp, bok, tall och gran. I områdets centrala del finns en nyckelbiotop där 11 signalarter har hittats, däribland grov fjädermossa och fällmossa som båda är typiska arter för naturtypen. Andra typiska arter som noterats är murgröna, skogsstjärna, liljekonvalj, getrams, fällmossa, rostfläck och havstulpanlav. I områdets västra del har den rödlistade fjärilen ekglasvinge (klassad som sårbar) påträffats.

Bevarandemål

Naturtypens areal ska varas minst 34,3 hektar. Småskaliga naturliga processer, som åldrande, avdöende, omkullfallna träd och luckbildning ska påverka skogens dynamik och struktur. Ek ska utgöra ett dominerande inslag. Det ska finnas gamla träd av ek, och förnygring med nya träd som efterträdare. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Död ved ska förekomma rikligt, även i form av grova, döda grenar. De typiska arterna grov fjädermossa, fällmossa, rostfläck, murgröna och liljekonvalj ska förekomma i livskraftiga populationer.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet är gott och kommer att utvecklas ännu mer med ökande ålder på skogen. Mängden död ved behöver öka.

Dokumentation

- ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artportalen. www.artportalen.se (uttag 2016-10-25).
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2004. Beslut om bidande av naturreservatet Östra Kvallåkra i Karlshamns kommun, med skötselplan.
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2011. Basinventering av skog i skyddade områden, typiska och egna indikatorarter. Skog PC. Opublicerat material.
- Naturvårdsverket. 2012. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Skogsstyrelsen. 2002. Nyckelbiotop. Ärendebeteckning: N 359-2002.

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta

